

Bezoekadres: De Rotterdam
Wilhelminakade 179, Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Internet: www.rotterdam.nl

Van: Bas Oosterom
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Uw kenmerk: 21bb14210
Ons kenmerk: M2206-345 - 22bo5082

Onderwerp: Vergroot maatschappelijke impact
op de stad met meer vormen van sociale inkoop

Datum: B&W 13 september 2022

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Met deze brief informeert het college u over de manier waarop zij uitvoering geeft aan de motie "Vergroot maatschappelijke impact op de stad met meer vormen van sociale inkoop!" (21bb14210) die op 11 november 2021 door uw raad is aangenomen.

Hierin wordt het college opgeroepen om te informeren bij de overige G4-gemeenten naar best practices met betrekking tot sociale inkoop en te kijken of deze best practices in de vorm van pilots of experimenten toegepast kunnen worden op de Rotterdamse situatie en te bezien of aan de hand hiervan een sturingsinstrument ingericht kan worden.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

N.v.t.

Toelichting:

Informatie vanuit de G4 Gemeente Amsterdam

- De gemeente Amsterdam werkt volgens de in 2021 vastgestelde [Leidraad Sociaal opdrachtgeverschap](#). De Leidraad Sociaal Opdrachtgeverschap bestaat uit vier hoofdonderdelen die door middel van het stedelijk proces Social Return aan elkaar verbonden zijn. In het eerste deel van de handreiking wordt beschreven wat met sociaal opdrachtgeverschap wordt bedoeld, het tweede deel bevat de bekende fasen uit de oude Leidraad Social Return, waarbij aan Voorbereiding, Specificeren, Selecteren, Contracteren, Uitvoering en Evaluatie een nieuwe stap is toegevoegd, namelijk: Handhaving. Het derde deel behelst de verschillende rollen van het stedelijk Bureau Social Return. Het laatste en vierde deel bevat een stappenplan voor ondernemers die in Amsterdam invulling gaan geven aan social return.
- Voor de uitvoering van het Social returnbeleid heeft Amsterdam een zelfstandig Bureau Social Return (BSR). BSR is expert op het gebied van sociaal inkopen,

Corporate Social Responsibility (CSR) en social return. BSR fungeert als sociale loods en koppelt bedrijven en organisaties aan sociale opgaven in de stad.

- De gemeente Amsterdam beheert een eigen [lijst van sociale ondernemingen](#). Van de bedrijven op de lijst wordt jaarlijks gecontroleerd of ze nog aan de criteria voor sociale ondernemingen voldoen.
- Het komende jaar wordt geëxperimenteerd met het [Amsterdamse Power Certificaat](#), met als doel meer mensen aan een baan te helpen of maatschappelijke initiatieven of sociale firma's te ondersteunen die hier ook op gericht zijn. De Amsterdamse Certificaten zijn een aanvulling op bestaande voorzieningen, inspanningen en instrumentarium van de gemeente Amsterdam.

Gemeente Utrecht

De gemeente Utrecht neemt verschillende initiatieven om sociaal inkopen te stimuleren.

1. Sinds een geruim aantal jaren is het kernteam sociaal ondernemen opgericht. Vertegenwoordigers van verschillende organisatieonderdelen (Werk en Inkomen, Economie, Maatschappelijke Ontwikkeling) werken daarin samen met als doel sociaal inkopen als gemeentelijke organisatie te stimuleren en het ecosysteem van sociaal ondernemerschap in de stad te versterken. Dit team wordt geleid door een coördinator. Dit team is o.a. betrokken bij:
 - Het organiseren van jaarlijkse Buy Social Events voor de eigen organisatie om inkoopverantwoordelijken te informeren en stimuleren over de impact van sociaal inkopen op MVI doelstellingen. Utrecht verwijst actief naar [Home :: Buy Social \(buy-social.nl\)](#)
 - Het uitbrengen van een brochure van sociaal ondernemers uit Utrecht en regio.
 - Actief deelnemer van [Buy Social partnernetwerk :: Buy Social \(buy-social.nl\)](#). Een netwerk waarin publieke en private organisaties kennis delen/ van elkaar leren over sociaal inkopen. In dit netwerk is veel contact met sociaal ondernemers door o.a. ook workshops te verzorgen aan sociaal ondernemers hoe inkopen bij de gemeente werkt.
 - Aanspreekpunt voor sociaal ondernemers [Sociaal ondernemen | Gemeente Utrecht](#) en raad/ College
 - Vertegenwoordiging in [City Deal Utrecht](#)
2. Social return:
 - Sinds 2015 is het voor opdrachtnemers van de gemeente Utrecht mogelijk om producten en diensten sociaal in te kopen bij sociaal ondernemers die impact maken op werkgelegenheid en sociale cohesie.
 - Het inkoopproces is zo georganiseerd dat bij de meeste aanbestedingen de adviseurs social return vroeg bij aanbestedingen worden betrokken. De adviseurs social return hebben veel kennis over sociaal inkopen / de markt van sociaal ondernemers en adviseren inkoopteams of trajecten / percelen sociaal ingekocht kunnen worden. Tijdens contactmomenten met opdrachtnemers informeren adviseurs social return over inspirerende voorbeelden van sociaal inkopen. Er wordt actief naar [Home :: Buy Social \(buy-social.nl\)](#) verwezen.
 - Er is een samenwerkingsproces met het makelpunt social return van [www.adsu.nl](#). Hierdoor worden Utrechtse inwoners met een kwetsbaarheid die producten en diensten aanbieden verbonden met opdrachtnemers.
 - Voor opdrachtnemers wordt sinds 2015 jaarlijks een Buy Social Event georganiseerd om hen te inspireren en informeren over de mogelijkheden van sociaal inkopen.
 - Met de inkooporganisatie wordt nagedacht over het inzetten van aanbestedingsstrategieën om zoveel als mogelijk sociale waarde te realiseren.

Voorbeeld: dialooggerichte aanbesteding voor de catering. De cateraar Compass Group werkt samen met The Colour Kitchen: het Utrechtse Stads kantoor is hiermee een leeromgeving geworden waar jaarlijks minimaal 80 leerwerkplekken worden gerealiseerd. The sign language coffeabar verzorgt de koffie aan de verschillende koffiebarren in het Stads kantoor. In het assortiment van de cateraar worden periodiek verschillende producten van sociaal ondernemers aangeboden.

3. De gemeente heeft een contract met Social Enterprise NL voor de Buy Social Events, het Buy Social partner netwerk en o.a. het uitvoeren van onderzoek naar klimaat van sociaal ondernemen in Utrecht.
4. De gemeente heeft ook een contract met Impact030 (subsidie) die als doel heeft om het ecosysteem van sociaal ondernemers in Utrecht te versterken en te vergroten.
5. Een geruim aantal jaren is een strategisch accountmanager sociaal ondernemen aangenomen die als doel heeft om arrangementen te bouwen / ontwikkelen met sociaal ondernemers en Werk en Inkomen om mensen met een uitkering naar werk te begeleiden.

Gemeente Den Haag

De gemeente Den Haag voert een vergelijkbaar Social Return beleid als de gemeente Rotterdam. Ondernemers kunnen hun Social Returnverplichting invullen door inzet van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt, maar ook door het inkopen bij door de gemeente [erkende sociale ondernemingen](#). De spelregels om als sociale onderneming erkend te worden zijn vastgelegd in de '[Regeling voor sociaal ondernemers en social return](#)'. Deze regeling geldt in de arbeidsregio's Haaglanden, Zuid-Holland en Rijnmond. Naast deze regeling is over andere pilots of good practices geen informatie verkregen.

Praktijk en toepassing good practices G4 in Rotterdam

SR-praktijk Rotterdam

Rotterdam kent zelf een vooruitstrevende praktijk van toepassing van Social Return bij inkoop. Dit maakt onderdeel uit van het thema Maatschappelijk verantwoord Inkopen (MVI). Het cluster W&I vervult bij de uitvoering van dat beleid een centrale rol. Voor het invullen van de SR-verplichting kunnen ondernemers gebruik maken van verschillende opties waaronder het inkopen bij sociale ondernemingen. De gemeente heeft geen eigen lijst van erkende sociale ondernemingen, maar hanteert wel dezelfde lijst en criteria als Amsterdam en Den Haag.

RIKX

In Rotterdam loopt het initiatief RIKX. Dat is een innovatieve methode die de impact die sociaal ondernemers maken inzichtelijk maakt en omzet in een waarde (geld). Hierdoor ontstaat er voor hen ruimte om te innoveren, ontwikkelen of groeien. Door dit te koppelen aan de SR verplichting van bedrijven ontstaat een win-win situatie.

Ondernemers met een MVO beleid, of SR verplichting kunnen via Rikx zinvol investeren in één van de deelnemende sociaal ondernemers, die vervolgens gegarandeerd impact maken met deze investering op de plaatsen waar dat het hardst nodig is. Met dit initiatief heeft de gemeente Rotterdam onlangs de Mayors Challenge gewonnen:

<https://www.rebelgroup.com/wp-content/uploads/18jan2022-Persbericht-Rotterdam-wint-Mayors-Challenge-met-Rikx.pdf>

Inkoop- en aanbestedingsbeleid

Het gemeentelijk Inkoop- en aanbestedingsbeleid (nu vastgelegd in de [Nota Inkoop- en aanbestedingsbeleid](#)) dateert uit 2017 en wordt binnenkort geactualiseerd. Onderdeel van dit beleid is het toepassen van Maatschappelijk Verantwoord Inkopen.

De voorbereiding van deze actualisatie vindt momenteel plaats. Het voornemen is om het geactualiseerde beleid in het eerste kwartaal van 2023 ter vaststelling voor te leggen aan het college waarna de raad zal worden geïnformeerd.

SR-beleid

Het huidige social return beleid heeft de titel 'Samen aan het werk, doorontwikkeling social return 2019-2022'. Een beleid dat gezamenlijk opgesteld en vastgesteld is in alle gemeenten binnen de arbeidsmarktregio Rijnmond.

Dit jaar is gestart met het ophalen van input om te onderzoeken waar en op welke manier het SR-beleid geactualiseerd kan worden, zodat het blijft passen bij de doelen van de gemeenten, de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de wet- en regelgeving. De eerste (interne) bijeenkomsten zijn en worden georganiseerd om de eerste schetsen van het toekomstige social return beleid te tekenen. De verwachting is dat dit jaar het geactualiseerde social return beleid regionaal vastgesteld kan worden.

Het voornemen is om het geactualiseerde beleid in het eerste kwartaal van 2023 ter vaststelling voor te leggen aan het college waarna de raad zal worden geïnformeerd.

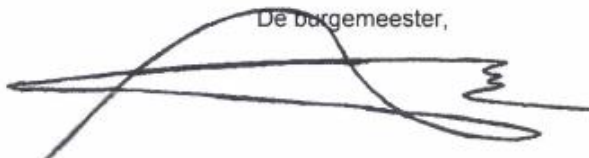
Financiële en juridische consequenties/aspecten:

N.v.t.

De secretaris,

V.J.M. Roozen

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De burgemeester,

A. Aboutaleb